

Valtuustoaloite matalan kynnyksen mielenterveysavun lisäämiseksi Lahdessa

Matalan kynnyksen mielenterveysavun puute on edelleen ongelma ympäri Suomea. Mielenterveyden häiriöt ovat kuitenkin yleisin syy sairauspäivärahan saamiselle. Kela maksoi vuonna 2019 sairauspäivärahaa mielenterveyden häiriöiden perusteella 5,2 miljoonasta päivästä, mikä on yli kolmannes kaikista sairauspäivärahapäivistä.

Mielenterveysongelmat ovat myös yleisin työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen syy. Mielenterveysongelmien hoito ja ennaltaehkäisy on siis sekä inhimillisesti että taloudellisesti järkevää. Hoitoon hakeutumisen voivat estää epä tietoisuus oikeasta hoitopaikasta, pelko stigmasta ja avun saamisen hitaus. Akuuteista mielenterveysongelmista kärsivän potilaan täytyy usein ensin odottaa ajan saamista terveyskeskukseen. Tämän jälkeen täytyy odottaa ajan saamista erikoislääkärille. Psykkisten ongelmien keskellä pitkä odotus ja toimipisteestä toiseen kulkeminen voi tuntua ylivoimaiselta haasteelta. Joskus apu tulee lopulta liian myöhään.

Kynnyksetön hoitopääsy on potilaalle yksinkertaista ja helpottaa hoitoon hakeutumista ennen kuin tilanne vakavoituu. Esimerkiksi Vantaalla on HYKS-Psykiatrian kanssa yhteinen mielenterveyspalvelupiste, jonne kuka tahansa voi ilman ajanvarausta hakeutua matalalla kynnyksellä. Pisteelle voi myös varata ajan netistä.

Helsinki on avannut kuluneella valtuustokaudella kaksi matalan kynnyksen Mieppi-mielenterveyspistettä (Kalasatama ja Myllypuro). Mieppi-pisteissä tarjotaan maksutonta, luottamuksellista keskusteluapua ilman lähetettä, nopealla ja helpolla ajanvarauksella ja myös walk-in palveluna.

Terapiatakuu

Eduskunta käsittelee #Terapiatakuu -kansalaisaloitetta, jonka tavoite on taata nopeampi pääsy kuukauden kuluessa lyhytterapioiden ja muun mielenterveyden keskusteluavun piiriin. Sosiaali- ja terveysministeriö on jo linjannut, että mielenterveyden hoitoon pääsyä on tarkoitus vahvistaa tiukentamalla hoitotakuuta perusterveydenhuollossa, ja lisäksi matalan kynnyksen palveluita on tuotava etenkin lapsille ja nuorille lähiympäristöihin. Mahdolliset tulevat mielenterveyspoliittiset linjaukset asettavat lisää tavoitteita myös Lahdessa toteutettavaksi.

Vallitseva koronatilanne lisää tarvetta mielenterveysavulle, myös lasten ja nuorten pääsy perustasolla keskusteluapuun ja psykososiaaliseen hoitoon on varmistettava kouluterveydenhuollon tai matalan kynnyksen mielenterveyspisteen kautta.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme kynnyksettömän pääsyn kokeilemista kaupungin/Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän mielenterveyspalveluissa ja kokeilun tulosten hyödyntämistä tulevaisuuden sote-keskusten palvelujen kehittämisessä.

ALLEKIRJOITUKSET:

Tiina Jokinen